

STORTINGET

Innst. 147 S

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Dokument 8:23 S (2024–2025)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Frank Edvard Sve, Morten Stordalen, Helge André Njåstad, Tor André Johnsen, Morten Wold, Bengt Rune Strifeldt, Sivert Bjørnstad og Sylvi Listhaug om å utsette slukking av 2G-nettet

Komiteens behandling

Digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung har uttalt seg til forslaget i brev av 5. desember 2024. Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen. Som ledd i saksbehandlingen ble det avholdt muntlig høring 14. januar 2025.

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- Stortinget ber regjeringen sørge for at Nasjonal kommunikasjonsmyndighet dokumenterer at driverne av alle kritiske funksjoner som i dag avhenger av 2G-nettet, er informert om og har en plan for å sikre oppgradering som ivaretar full funksjonalitet, også etter at 2G-nettet er stengt.
- Stortinget ber regjeringen sørge for at teleoperatørene utsetter stengingen av 2G-nettet, og at tidspunktet for stengingen harmoniseres med når dette skjer i Norges naboland, for å sikre at viktige beredskapsfunksjoner ivaretas.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslagene.

Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jone Blikra, Tom Einar Karlsen og Marte Mjøs Persen, fra Høyre, Liv Kari Eskeland, Trond Helleland og Erlend Larsen, fra Senterpartiet, lederen Sigbjørn Gjelsvik, Geir Adelsten Iversen og Geir Inge Lien, fra Fremskrittspartiet, Morten Stordalen og Frank Edvard Sve, fra Sosialistisk Venstreparti, Mona Fagerås, og fra Venstre, André N. Skjelstad, viser til Representantforslag 23 S (2024–2025) fra stortingsrepresentantene Frank Edvard Sve, Morten Stordalen, Helge André Njåstad, Tor André Johnsen, Morten Wold, Bengt Rune Strifeldt, Sivert Bjørnstad og Sylvi Listhaug om å utsette slukking av 2G-nettet. Forslagsstillerne viser til at Telenor og Telia har annonsert at 2G-nettet i Norge vil bli stengt innen utgangen av 2025, og at 2G-nettet i dag brukes til en rekke viktige funksjoner, som alarm-systemer, flomvarsler og bilnødanropssystemer (eCall). Forslagsstillerne uttrykker bekymring for at flere sektorer for viktige systemer som fortsatt er avhengige av 2G, ikke vil være klare for overgangen til 4G og 5G i tide.

Komiteen merker seg at det har vært en muntlig høring med åtte deltagere. Seks av disse har sendt skriftlige høringsinnspill. Komiteen merker seg spesielt at Telenor har besluttet å utsette slukking av sitt 2G-nett til utgangen av 2027, noe som gir markedet to ekstra år på å tilpasse seg 4G eller 5G. Telia står for sin beslutning om å stenge ned 2G-nettet fra 2025. I sitt skriftlige høringsinnspill viser Telia til at det har blitt informert om nedstenging av 2G-nettet over mange år, og at dialogen med myndighetene har vært hyppig og god. Telia har varslet sine kunder om den forestående nedstengningen siden 2018. Telia påpeker at 2G er en gammel teknologi som har svakheter innenfor kryptering og autentisering, noe som gjør nettet mer sårbart for ekstern overstyring. Høringsinnspillene som ønsker å opprettholde 2G, nevner blant annet at brukere ikke har oversikt over hvilke systemer som rammes om 2G slukkes, at eCall slutter å virke, og at en nedstengning bør vente til at det er gjennomført en konsekvensutredning for å fastslå virkningene det vil gi.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, merker seg statsrådets vurdering av forslagene i representantforslaget. Statsråden skriver at hun gjennom prosessen har blitt bekymret for om markedsaktørene og brukermiljøene vil rekke å tilpasse seg en 2G-utfasing allerede i 2025.

Komiteen merker seg bekymringene over hvilke systemer som ikke lenger vil virke når 2G-nettet slukkes.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en konsekvensutredning for å få en oversikt over hvilke systemer av betydning for sikkerhet og beredskap som ikke vil virke etter at 2G-nettet slukkes.»

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til følgende merknad fra Stortingets behandling av Prop. 93 LS (2023–2024) i Innst. 28 L (2024–2025):

«Slukking av 2G-nettet

Komiteen merker seg at den planlagte slukkingen av de kommersielle 2G-nettene likevel medfører utfordringer for flere tjenester, blant annet eCall, husalarmer, trygghetsalarmer, heisalarmer og kommunale overvåkingstjenester knyttet til vann, kloakk og renseanlegg. Spesielt trekkes eCall fram som utfordrende i høringsinnspillene.

Komiteen viser til at slukking av 2G er under behandling i både EU og Norge. I Sverige utsettes slukkingen av 2G-nettet til 2027, og enkelte EU-land vil beholde 2G til 2030.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, viser til at 2G-teknologien er utdatert, og at 2G-frekvensene fremover trengs for å øke kapasiteten i 4G-

og 5G-nettene. Det har lenge vært varslet at 2G-nettene stenges fra 2025.

Flertallet legger til grunn at beslutninger vedrørende 2G tas etter dialog med de berørte bransjer og parter, og under hensyn til den teknologiske utviklingen og pågående arbeid med felleseuropeiske standarder.»

Flertallet viser videre til statsrådets brev til komiteen av 5. desember 2024, hvor det fremgår at statsråden vil vurdere mulighetene for at 2G-nettet ikke slukkes i Norge allerede i 2025. Flertallet er glade for at Telenor, som den største mobiloperatøren i Norge, på eget initiativ har tatt beslutningen om å utsette sin planlagte slukking i to år, det vil si ut 2027. Videre vises det til at Telia har besluttet å utsette slukking av 2G-nettet i Sverige.

Flertallet er i likhet med statsråden bekymret over mulige negative konsekvenser som følge av at markedsaktører og brukermiljøer ikke er i mål med å tilpasse seg en teknologiovergang som har vært varslet i et ti-år.

Flertallet er tilsvarende bekymret over mulige negative konsekvenser som følge av at overgangen til sikrere, bedre og mer effektive teknologiske løsninger kan bli forsinket.

Flertallet viser til at den markedsbaserte utviklingen av ekomsektoren, som har vært en suksess i Norge, forutsetter at aktørene i markedet etterstreber å finne sammen i forretningsmessige avgjørelser om ut- og innfasing av teknologiske løsninger og standarder. Skal Norge lykkes med å videreutvikle den digitale grunnmuren på en sikker og kostnadseffektiv måte, så påhviler det både brukere og leverandører av elektroniske kommunikasjonsnett å tilpasse seg den teknologiske utviklingen. Ved slike teknologiske skifter har aktørene i markedet en felles interesse av å hensynta hverandres behov. Flertallet legger derfor til grunn at dagens brukere av 2G-nettet aktivt tar grep for å møte den teknologiske utviklingen, og at leverandørene av 2G legger seg i selen for å bistå sine kunder i overgangen ved å tilpasse fremdriftsplaner for utfasing, tilby veiledning og bringe relevante produkter ut i markedet.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Senterpartiet, Fremskrittspartiet og Venstre, mener at innspillene fra flere aktører i høringen om usikkerhet og mulige negative konsekvenser viser at nødvendig forarbeid for en slik endring har vært sviktende. Viktige beredskapstjenester vil rammes av endringen – alt fra alarmsystemer til trafikksikkerhetsinformasjon i kjøretøy. For eCall i kjøretøy forutsettes det kostbare ombygginger av kjøretøy for at dette fortsatt skal virke.

Dette flertallet mener at 2G-nettet bør erstattes, men at det må gjøres på en måte og i et tempo som ikke setter folks trygghet og vår felles beredskap i fare.

Dette forutsetter en grundig konsekvensutredning samt at det er praktiske erstatningsmuligheter til en minimert kostnad tilgjengelig for både forbrukere og forvaltningen. Dette flertallet viser her til høringsinnspill fra KS om at slukking av 2G-nettet på kort sikt vil gi kommunene økonomiske utfordringer på toppen av både prisvekst og renteøkninger som nå rammer tjenesteproduksjonen i hele landet. Dette flertallet viser til at det er gjort kjent i høringen fra en samlet kjøretøybransje at det jobbes med løsninger for tilpasning av eCall, men at dette tidsmessig er noen år frem i tid.

Et tredje flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, mener det er mest hensiktsmessig at ansvarlig statsråd, i dialog med aktørene i markedet og andre lands myndigheter, kontinuerlig vurderer behovet for tilpasninger i fremdriftsplanene for utfasing av 2G inntil skiftet er gjennomført på en god og trygg måte.

Dette flertallet vil understreke betydningen av at sikkerhetssystemer og andre viktige tjenester med samfunnskritiske formål ivaretas. Man må forsikre seg om at 2G-nettet ikke stenges før man greier å ivareta de hensynene som ligger bak slike systemer og tjenester.

Videre vil dette flertallet understreke viktigheten av at tiltak og anbefalinger i regjeringens digitaliseringsstrategi og totalberedskapsmeldingen følges opp av Stortinget på en god og effektiv måte.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til statsrådets brev til komiteen av 5. desember 2024, hvor det fremgår at statsråden i økende grad har blitt bekymret når det gjelder trygghetsalårer og andre områder der markedsaktører og brukermiljøer ikke er i mål med å tilpasse seg 2G-utfasing. Disse medlemmer legger til grunn at regjeringen vil følge opp forholdet på egnet vis, blant annet gjennom Nasjonal kommunikasjonsmyndighet, for å sikre at aktører med 2G-avhengige løsninger har planer for utskifting, og at 2G-avhengige løsninger for kritiske samfunnsfunksjoner ivaretas før 2G-nettet slukkes.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det vil være uansvarlig å gjennomføre en stenging av 2G-nettet før det er gjennomført en aktøruavhengig konsekvensutredning. Disse medlemmer mener det er forunderlig at Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) ikke på eget initiativ har gjennomført en slik utredning, og mener det er oppsiktsvekkende at ansvarlig myndighet peker på markedsaktører når det gjelder kartlegging av beredskapskonsekvenser av slike endringer.

Disse medlemmer mener videre det vil være uansvarlig å gjennomføre en stenging av 2G-nettet før tilpasningene vedrørende eCall er klare. Disse medlemmer mener dette vil ha negative konsekvenser for

trafikksikkerheten og komme i konflikt med den vedtatte nullvisjonen om ingen drepte eller hardt skadde i trafikken. Disse medlemmer viser til at nødetatene og DSB bekrefter at eCall redder liv i Norge hvert år.

Disse medlemmer viser til at en løsning for eCall er forventet å kunne være klar innen 2030, som er tidspunktet der flere andre land også forventer å kunne stenge sine 2G-nett. Disse medlemmer mener både beredskap, trafikksikkerhet samt hensyn til å minimere kostnadene for forbrukerne tilsier at slukking av 2G-nettet utsettes og samordnes med flere land.

Disse medlemmer viser til at statsråden i sitt svarbrev advarer mot en utsatt slukking av 2G-nettet blant annet av hensynet til farten på den grønne omstillingen. Disse medlemmer er uenige i denne vurderingen og mener hensynet til samfunnets beredskap, trafikksikkerhet og økonomiske konsekvenser av en omlegging for både husholdninger og forvaltningen skal være avgjørende for sakens fremdrift.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at Nasjonal kommunikasjonsmyndighet dokumenterer at driverne av alle kritiske funksjoner som i dag avhenger av 2G-nettet, er informert om og har en plan for å sikre oppgradering som ivaretar full funksjonalitet, også etter at 2G-nettet er stengt.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at teleoperatørene utsetter stengingen av 2G-nettet, og at tidspunktet for stengingen harmoniseres med når dette skjer i Norges naboland, for å sikre at viktige beredskapsfunksjoner og eCall ivaretas.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen sørge for at Nasjonal kommunikasjonsmyndighet dokumenterer at driverne av alle kritiske funksjoner som i dag avhenger av 2G-nettet, er informert om og har en plan for å sikre oppgradering som ivaretar full funksjonalitet, også etter at 2G-nettet er stengt.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen sørge for at teleoperatørene utsetter stengingen av 2G-nettet, og at tidspunktet for stengingen harmoniseres med når dette skjer i Norges naboland, for å sikre at viktige beredskapsfunksjoner og eCall ivaretas.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og råer Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget ber regjeringen gjennomføre en konsekvensutredning for å få en oversikt over hvilke systemer av betydning for sikkerhet og beredskap som ikke vil virke etter at 2G-nettet slukkes.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 20. februar 2025

Sigbjørn Gjelsvik

leder

Erlend Larsen

ordfører

**DET KONGELIGE DIGITALISERINGS-
OG FORVALTNINGSDEPARTEMENT**

Statsråden

Stortingets transport- og kommunikasjonskomité
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

24/4112-3

5. desember 2024

Representantforslag 23 S (2024-2025)

Jeg viser til representantforslag 23 S fra stortingsrepresentantene Frank Edvard Sve, Morten Stordalen, Helge André Njåstad, Tor André Johnsen, Morten Wold, Bengt Rune Strifeldt, Sivert Bjørnstad og Sylvi Listhaug.

Utbyggingen av 4G- og 5G-nettene har kommet langt i Norge sammenlignet med mange land i Europa, og mobildekningen skal på generelt grunnlag ikke bli skadelidende av at 2G fases ut. Departementet har i utgangspunktet en høy terskel for å gripe inn i teknologiskifter, og ønsker at netteierne selv tar forretningsmessige avgjørelser om utfasing av teknologi i ekomnettene for å sikre effektiv drift basert på ny teknologi og nye standarder som gir bedre og sikrere tjenester, og forbedret ressursutnyttelse.

Jeg er imidlertid opptatt av en balansert tilnærming til teknologiskifter, som vektlegger både ulempene som kan oppstå og hvordan disse kan håndteres, og som tar hensyn til de positive effektene av å ta i bruk nye, sikrere og mer effektive teknologiske løsninger. Det har den senere tiden fremkommet mange bekymringer om mulige konsekvenser en tidlig nedstenging av 2G-nettene i Norge kan ha for enkelte tjenester. Jeg har selv i økende grad blitt bekymret, både med tanke på trygghetsalarmer, nødansvarfunksjonen i biler (eCall) og anvendelser på andre områder der markedsaktører og brukermiljøer ennå ikke er i mål med å tilpasse seg en 2G-utfasing. Derfor har jeg vært tydelig på at jeg vil vurdere mulighetene for at 2G-nett ikke slukkes i Norge allerede i 2025.

Telenor har nylig informert departementet om at selskapet vil utsette sin planlagte 2G-slukking i to år, dvs. ut 2027, nettopp for å gi helse- og omsorgstjenestene bedre tid til å gå over fra 2G til annen teknologi. Dette vil gi Norge tilsvarende slukketidspunkt for et 2G-nett slik som i Sverige, dvs. en utsettelse til 2027.

Jeg ønsker Telenors initiativ velkommen, og mener at dette gir verdifull tid for både aktører i helsesektoren, bilbransjen og andre brukere til å tilpasse seg. Det harmonerer også med at

et oppdatert regelverk for typegodkjenning av eCall i biler vil være på plass for formidling av eCall-anrop over 4G/5G.

For å sikre fart på digitaliseringen, er det ikke nødvendigvis formålstjenlig å legge til rette for en langvarig utsettelse av en 2G-slukking utover 2027. En slik langvarig utsettelse kan gå utover de målene vi har for å sørge for en fremtidsrettet digital infrastruktur, og for å sette fart på den grønne og digitale omstillingen, herunder å øke energieffektivitet.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) har over lengre tid fulgt med på hva som skjer i markedet i forbindelse med den planlagte slukkingen av 2G-nettene. Etaten har informert i sine kanaler og etterspurt informasjon om hvordan forskjellige miljøer og samfunnskritiske aktører innretter seg. Nkom vil fortsette sitt informasjonsarbeid og sin dialog med bruker-miljøer, markedsaktører og mobilnetteeierne om den videre utviklingen for å bidra til at utfasing av 2G går greit.

Med hilsen

Karianne Oldernes Tung

